

Aan: De leden van de vaste Kamercommissie Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Cc: De staatssecretaris Jeugd, Preventie en Sport

d.d.: 5 november 2024

betreft : Financiële (on)houdbaarheid van het jeugdhulpstelsel op korte termijn

Geachte leden,

Op 11 november aanstaande debatteert uw Kamer met de staatssecretaris afzonderlijk over het VWS-begrotingsonderdeel jeugd. Gezien de recente excessieve kostenstijgingen, die wij registreren bij onze jeugdzorgaanbieders, vragen wij u om de acuut ontstane financiële zorg te bespreken. Indien het Rijk gemeenten in dit kader niet tegemoetkomt, zullen wij, in overleg met onze gemeenteraden, genoodzaakt zijn maatregelen te nemen. Wij hopen dat samen met u te voorkomen en schrijven u daarom deze brandbrief.

Wettelijke taak

De afgelopen jaren is er in de regio Alkmaar¹ keihard gewerkt om al onze jongeren de hulp en ondersteuning te bieden die zij nodig hebben. Dat onze aanpak werkt, blijkt uit het stabiliserende aantal jongeren dat gebruik maakt van onze voorzieningen. Door gemeenten wettelijk te verplichten verantwoordelijkheid te nemen voor open-einderegelingen, maar daarbij niet de passende vergoeding te bieden, creëert het Rijk een onhoudbare situatie.

Excessieve kostenstijging

Ons jeugdzorgstelsel wordt op basis van de Hervormingsagenda opnieuw vormgegeven. Dat is goed voor de langere termijn, maar voor nu niet voldoende. In het lopende boekjaar zien we namelijk, ondanks het stabiliserende aantal jongeren in de jeugdzorg, een excessieve kostenstijging van bijna 20% ten opzichte van het voor 2024 begrote bedrag. Voor onze zes gemeenten betekent dat 13,5 miljoen euro die niet geraamd is. In het oog springen hierin vooral de kosten voor dure jeugdzorgtrajecten, waarvan er één meer al een grote invloed op de uitgaven heeft.

Omdat gemeentebegrotingen maar beperkt vrij besteedbare ruimte hebben en de kosten voor jeugdzorg een groot aandeel in de begroting hebben, zijn de keuzes die gemeenten moeten maken om financieel goed uit te komen heel voelbaar voor inwoners en ondernemers. Zeker bij de omvang van de nu zichtbare kostenstijgingen, die tot op heden niet door het Rijk zijn gedekt, zijn rigoureuze lokale bezuinigingsmaatregelen niet te vermijden, zoals voor andere belangrijke lokale uitgaven zoals onderhoud van voetpaden, fietspaden en wegen. Of voor armoedebestrijding, sportvoorzieningen, zwembaden en economische ontwikkeling. De excessief stijgende kosten in de jeugdzorg veroorzaken daardoor ook maatschappelijk een onhoudbare situatie. Wij wijzen op het zeer reële risico dat met deze tekorten ons deel van de Hervormingsagenda niet of nauwelijks door ons kan worden uitgevoerd.

Als het Rijk nú niet bijspringt, dwingt het onze gemeenten daarmee tot het maken van keuzes waardoor we de kwaliteit en kwantiteit van de jeugdzorg in onze regio niet meer kunnen garanderen. Jongeren moeten dan bijvoorbeeld nog langer wachten op hulp of worden helemaal niet meer geholpen doordat het bereik minder wordt.

¹ Samenwerkingsverband van de gemeenten Alkmaar, Dijk en Waard, Bergen, Heiloo, Castricum en Uitgeest

Welke keuzes we ook maken, het is een te kostbaar verlies op alle onderdelen.

Financiële compensatie

Voor de lange termijn koersen gemeenten met de VNG op een structurele aanpak, zoals beoogd met de Hervormingsagenda Jeugd. Ten aanzien van de acute financiële problemen vragen wij het Rijk gemeenten afdoende te compenseren voor de sterk gestegen kosten in de jeugdzorg en een regeling te introduceren waarmee de kosten voor de meest dure jeugdzorgtrajecten worden bekostigd.

Ten slotte

Wij gaan ervan uit dat u ons pleidooi voor afdoende compensatie voor de sterk gestegen kosten in de jeugdzorg voor dit jaar en de volgende jaren steunt. Wij verwachten daarnaast van het Rijk om versneld werk te maken van een werkbare en betaalbare lange termijnstrategie voor de jeugdzorg.

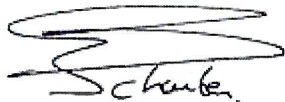
Het welzijn van onze kinderen gaat ons allemaal aan het hart!

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar, Bergen, Castricum, Dijk en Waard, Heiloo en Uitgeest.

namens burgemeester en wethouders van Alkmaar,

mw. drs. A.M.C.G. (Anja) Schouten, burgemeester

dhr. R.M. (Robert) Reus, gemeentesecretaris

namens burgemeester en wethouders van Bergen,

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

Y. (Yvonne) Roos-Bakker
locoburgemeester

namens burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum,

Mevrouw drs. H.G.M. Bakker
secretaris

De heer B.A. Tap
burgemeester

namens burgemeester en wethouders van de gemeente Dijk en Waard,

Mw. A Doesburg,
secretaris

De heer M. Poorter
burgemeester

namens burgemeester en wethouders van Heiloo

J. van den Beij-Veenstra
gemeentesecretaris

M. ten Bruggencate
burgemeester

namens burgemeester en wethouders van Uitgeest

mw. M. Enthoven
gemeentesecretaris

S. Nieuwland
burgemeester